

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Szerkesztőség: Szentmihály-utca 1. sz. Telefonszám: 53.
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Előfizetési ára

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

Dr. FRIEDMANN GYULA.

Kiadó: PAIP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: **Papp György könyvnyomtató intézete**
hová a hirdetési díjak küldendők.

Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyilvántár sora 50 fillér.

Szélcsend.

Nagy nekigyürkőzéssel indult az ellenzék a nyári szünetnek. Országos agitációra készült és szentül fogadta, hogy a kormányt még a nyáron összetöri, vagy legalább őszre teszi lehetetlenné.

És mi történt? Volt néhány időszaki választás, azokon az ellenzék — egyetlen kivétellel — kudarcot vallott; volt és talán van is még némi kis fészkelődés egy kormányképes ellenzéki párt megalakítása körül; volt egy kis személyes támadás a miniszterelnök ellen és egy kis haszonlatlan mende-mondázás, mindez azonban elmúlt, nem sok vizet zavart. Most pedig olyan csend nyújtózkodik a politikai térségeken, mint hogy ha az ellenzék az ülésszak alatti dologtalanságát szüneti semmittevással akarná kipihenni.

Ez a szélcsend azonban általában véve még sem a meddő téllenség időszaka, nem a mozdulatlanság jele. A kormány a szünet alatt is dolgozott, dolgozik és nemcsak az adminisztráció ezer águ munkáját látja el, hanem a törvényhozásnak legközelebb megoldásra váró nagy feladatait is fáradhatatlan buzgalommal készíti elő. — Hiszen októberben igazán korszakos jelentőségű törvényjavaslatok kerülnek a Ház elé. A választókerületek új beosztása, a közigazgatás reformja, az általános polgári törvénykönyv és a kisebb-nagyobb újítások és revíziók egész sora. Ezeknek a javaslatoknak a megszerkesztése nagyon is igénybe veszi a miniszteriumok munkaerejét.

A politikai szélcsend azonban nem az a fé-

lelemgerjesztő elhallgatása minden nesznek, ami a nagy vihar kitörését szokta megelőzni. Apponyi ugyan harci riadót fúj egy vidéki lapban, de annak sem kél vészes visszhang a nyomán. Inkább csak kuriozum az, mintha valaki Lehel kürtjét szólaltatná meg. Az emberek csodálkoznak a szokatlan ősdi hangon, de azért kiki csöndben végzi tovább a maga békés munkáját.

A nagy csendesség onnan ered, hogy hiányzik a politikai életben a komoly ellenzéki tevékenységre serkentő férfias hang. Nincs párt, mely ezen a hangon szólhatna a nemzethez. Andrássy pártja még meg sem született és már is csak a személyi támadások folytatódó kultuszában keresi létjogát. A meglevő ellenzék még nem szánta rá magát, hogy elhaló szavával bucsút vegyen a közélettől. A függetlenségi párt mai programjával, mai magatartásával valóságos anakronizmus. 1913-ban nem aktualis az a politikai párt, a mely magát 1848-ról nevezi. A történelmet nem lehet hatvanöt esztendővel visszatolni. A mi a 48-as eszmékben és alkotásokban a nemzet javára való volt, az már régen közkinccse a nemzetnek, a mi azon felül van, azt a függetlenségi többség sem tudta valóra váltani. Ezt látta be a közvélemény, ezért vesztette el az ellenzék a talajt, ezért hatástalanok ma már elavult jelszavai.

Talán még van ideje az ellenzéknek arra, hogy programjának modernné és gyakorlativá tételével a komoly parlamenti munkához való visszatéréssel ismét szerephez jusson a politikai

életben. Talán az őszi ülésszak megnyílása lesz erre az utolsó alkalom. És ha ezt az alkalmat meg nem ragadja és arra minden erejével már most elő nem készül: könnyen meglehet, hogy észrevétlenül surran át a mostani nagy csendből az örök némaságba.

Városi közgyűlés.

Városunk képviselőtestülete mult szombaton, augusztus 23-án délután tartotta ezidei rendes közgyűlését, Roska Miklós v. tanácsos elnökletével, a következő tárgysorozattal: 1. Közpénztár és alapok 1914. évi költségvetése. 2. A vasúthoz vezető aszfaltjárda készítése tárgyában szerződés jóváhagyása. 3. Új nyugdíj szabályrendelet előterjesztése. 4. Nyugdíjalap segélyezése tárgyában előterjesztés. 5. Iparos és keresk. tanonciskola igazgatójának 1912/13. tanévről jelentése. 6. 7. éven felüli elhagyott gyermekek 1912. évi zárszámadásának törvényhatósági jóváhagyása. 7. Gyámpénztár 1912. évi zárszámadásának törvényhatósági jóváhagyása. 8. Kórház-alap 1912. évi zárszámadásának törvényh. jóváhagyása. 9. Zombor sz. kir. város közönségének honi ipar érdekében hozott határozata. 10. Indítványok és esetleg utólag beérkezett ügyek tárgyalása.

A közgyűlésen, melyen őszi jelzője dacára valószínű nyári hangulat lett urrá, a tanácsiakon kívül, összesen 23 képviselőtestületi tag jelent meg.

A költségvetésnél a tárgysorozat első és legfőbb pontjánál Ávéd Jákó és Utry János szólaltak fel először. Mindketten a kimutatott hiány rendkívüli nagyságát kifogásolták és kifejezést adtak abbéli felfogásuknak, hogy a városi ügyek intézői a takarékosagra nem fordítanak gondot és a takarékosági szempontok fokozott figyelembevételét követelik a városi tanácstól.

Mindazonáltal változatlanul került a költségvetés

TÁRCA

Egyújdonsült hivatalnok keserve, álma és keserves álma.

A „Gyulafehérvári Hírlap” eredeti tárcája.

Naptárszerkesztők! Miért csináltátok az elsejét? Vagy ha nem tudtok ellenni elseje nélkül, mint sok más, miért nem jutott minden hónapra három-négy?

Nem jól van ez így.

Borzalmas elsejére van kilátásom. Fizetésem havi 100 korona. Ebből, ha háziasszonyomnak legalább ötvenet nem adok, lakás nélkül maradok. Ő ezt már megígérte a mult elsején és én szavatartó nőnek ismerem.

Karcsitól épen két hónapja kértém 40 koronát kölcsön holnapig. Az örült akkor adott, most meg én vagyok az örülés szélén, mert nem tudom miből adom meg.

Atok arra, ki a massé buzerát kitalálta!

Megpróbálkoztam vele s behasítottam a vadonatúj billiárdposztót. Ezzel is husz korona váratlan tartozás szakadt a nyakamba.

A szabónak, — kit épen valahogy betudtam huzni még egy rend ruha erejéig s melyet más pénzforrás

hiányában kénytelen voltam még az nap nevetséges áron eladni Ferdinándnak, — száját be nem fogom tizenöt pengőn alul.

A cipész? Az nagyon előrelátó ember! A cipőtalpálás árát is előre akarja látni. Pedig ha tudná, azaz bizonyosan tudja, hogy cipőim közül a jobbiknak már egy hete belülről papendeklivel pótolom a talpát . . .

A kalaposra, divatárusra nem is merek gondolni, nem én hónapok óta; vajjon hányszor jutok eszükbe? Szerencse még, hogy Árpád, a főpincér a mult hónapban elment s mikor holmi discrét számlát akart volna elutazása napján lakásomon bemutatni, nem voltam otthon.

Mit csináljak? Egy 10 filléres váltót venni épen olyan kidobott pénz, mintha azzal a 10 fillérrel írok levelet nagybátyámnak pénzért. Nem kapok és nem küld pénzt. Tapasztalatból tudom.

Miért nincs bár egy gyere haza forintom, vagy ha az volna miért ne lenne több? Csak ötven pengőt tudnék keríteni, befognám a száját azoknak a kopóknak, kik, mintha az adósnak vadszaga volna, felhajtának elsejénként mindenünnen.

Az agyam is zug már a fejtörésben. Dél óta töröm a koponyámat és most már este van.

Bizonyára töröm a fejemet addig, míg elalszom.

Hátha valami okosat fogok álmodni? A szemem előtt összefut már minden. Mintha nem is szobámba volnék. Mintha megnagyobbodott volna. Tele van könyvekkel, padokkal, székekkel, különböző készülékekkel, melyekről diákkoromban tudtam, hogy mire valók.

Egy csomó üvegesövet, lombikot veszek észre. Kettő felig tele van. Mintha láthatlan erő működne közre, az egyik tartalma átömlik a másikba és képződik egy tejeles csapadék. Sűrűsödik, turósodik, kavarg-bavarog, izeg-mozog, szétpattan s előttem áll életnagyságban Máthé tanárom, a kémia tudós professora.

Nyakgatni kezd a savak és lugoknak a lakmuspapírra gyakorolt hatásáról. „Pirosító-kékitő” — kezdém nyögdécselni. „A kémia nem bécsi rongy öcsém!” Szólt és eltűnt.

Most egy hatalmas közgazdaságtani könyv kezd nyögni, duzzadni, erőlködni, nagyobbodik, míg újra kisebb lett.

Az ujszülött Kiss János volt, a közgazdaságtan előadója. „Beszéljünk a butgetről!” Hah! Te most kikapóra jöttél, gondolám. „Tanár ur, állítsa be az én jövő havi költségvetésem, itt vannak az adatok”. Megnézi és elkomorodik. „Ezt az egyet nem tudom fiam!” Szólt hosszas fejtörés után a jóindulatu ember, melybe meg is izzadt, az izradtság apránként lesorvasztá a bőrt

Haas Fülöp és Fiai

Szőnyeg és butorszövet gyárosok - Kolozsvár, Unió-u. 3 sz. Gyár: Sopron.

Nagy választék linoleum, viaszosvászon, szövet- és függönyök, roletták és tapétákban. Nagy raktár valódi perzsa szőnyegekben.

elfogadásra, mely szerint az 1914. évre előirányzott *rendes bevétel 115065 K 96 f.*, a *rendkívüli bevétel 46962 K*, összesen *162027 K 96 f.*, míg ezzel szemben a *rendes kiadások 138484 K 14 f.*, a *rendkívüli kiadások 97916 K 73 f.*, összesen *236400 K 87 fillért* lesznek ki, s így a *fedezetlen hiány 74372 K 91 fillér*.

A költségvetés tételénél még Cirlea János javaslatára határozatba ment, hogy a közpénzek egy részét betétképpen kezelő pénzügyintézeteket a tanács felszólítja, hogy a betétek után magasabb kamatot fizessenek.

A vasúti állomáshoz vezető aszfaltjárdára vonatkozólag elfogadták a Magyar Asphalt Rt. ajánlatát és megbízták a tanácsot, hogy a körülbelül 16500 koronába kerülő munkára vonatkozó szerződést a nevezett céggel kösse meg.

A nyugdíjjavaslatnak a tanács által előterjesztett tervezetét elfogadták az általános tárgyalás alapjául, de a számítási adatok realitásának átvizsgálása és a hivatalnokok szükséges hozzájárulása arányának megállapítása céljából Utry János, dr. Adorján Samu és Ávéd Jákó felszólalásai és javaslatai értelmében a részletes tárgyalását, egy közelebből kitűzendő közgyűlésre halasztották.

A tárgysorozat többi pontjait minden megjegyzés nélkül fogadták el és hozzájárultak a tárgysorozatba fel nem vett városi legelőbérletekre vonatkozó tanácsi előterjesztésekhez is, melyek szerint a város tulajdonát képező „Introjuzum”, „Podej” és „Kasztakurata” nevű dűlőkben levő legelőket Löw Károlynak mint legmagasabb ajánlatot tevőnek egy évre 1405 koronáért, a „Leánypataka” nevű dűlőben levő pedig 110 K 10 fill.-ért a legmagasabb ajánlatot tevő Cirlea Jánosnak adják egy évre bérbe.

Végezetül a közgyűlés jótékonytárgyat gyakorolt és néhai Báncs János, a tűzoltó egyesület régi hűségese szolgálja özvegyének 80 K temetkezési segélyt szavazott meg.

Helyi dolgok.

VII.

Tövisen országos vásár volt e héten.

Nagy kínálat volt állatban, terményben, iparban egyaránt, és ennek megfelelő volt a kereslet is.

Hasonlított a vásár képe a gyulafehérvári országos vásárokhéhoz.

Nagy sokaság hullámozott a község minden utcáján, a főtéren legnagyobb volt mégis a forgalom. Éppen mint nálunk.

Csak egyben nem találtam meg a hasonlatot. Kiseb volt ott a vásári zaj és lármája.

Megkérdeztem egy ottani helybeli kereskedőt, hogy mi ennek az oka?

— Az, felelő, hogy itt kevesebb a koldus. Rendőrségünk nem tűri az idegen koldusokat. Csak lópvá jö-

róla, vedlett és vedlett, átvedlett Klein Károlyllyá, ki a kereskedelmi jogból és levelezésből buktatott meg annak idején.

„Hogy jár el az insolvens kereskedő?”

„Megbukik és nem fizet”. — felelém önérettel.

A felelet nem elégítette ki „No adok egy kisegítő kérdést a levelezésből: az insolvens kereskedő moratoriumot kér. Az üzleti levél kiállítandó magyar és német nyelven”. Az előbbiben remekeltem, alig fogtam hozzá németül, nagy csattanás hallatszott, Klein Károly eloszlott mint a buborék. Egy gömb villám termelt az asztalon; sebesen forgott-forgott, forgása közben helyet és alakot változtatott. Nemsokára Bikády István a fizika tanára meresztette rám a közismert vasvilla szeméit.

„Mi a villamosság?” „Nem tudom”. „Szerencséje, mert és sem tudom. Beszéljen a gabona plastikáról”. Homályosan emlékeztem, hogy Galvának a békához volt valamelyes köze, ergo itt valami plastikus béka-combról lehet szó. Kiböktem. „Hát nem sülyed el szégyenletében?” Szerettem volna, de helyettem ő sülyedt el, hogy helyet adjon Hartmann Dénesnek, ki a mathézisből fakgatott. „Vegye elő a táblát!” „Nagyon nehéz, esedézem”. „Nem a fali ráblát értettem, hanem a logaritmussal tabellákat. Magának kölesön adok 56000 koronát 42 1/2 évre 5 1/4% mellett”. . . . Csak ötven pengőt, el-sejéig, mormogám. „Mit beszél? Tehát 5 1/4% mellett, számítsa ki az annuitást”. Kínlódom, megkezdem, közbe-

hetnek be a községbe, de nincs maradásuk, mert a rendőrség nyomban kikergeti őket. Mai vásárunkra is érkezett egy egész koldusraj, ám a rendőrség már a község határánál visszautasította a karavánt. — A koldusok nem is nagyon neheztek az elkergetés miatt. Ázzal vigasztalták magukat, hogy ha nem sikerült az üzlet Tövisen, sikerülni fog Fehérvárt, habár ott csak hetivásár lesz.

És igazuk volt a koldusoknak.

Bejöttek ide hozzánk a keddi hetivásárra és ellepték az egész piacot.

Kitűnő üzletet csináltak itt.

Volt zaj, volt lármája, folyt az alamizsna bőven.

Nálunk nem hajtják ki a koldusokat.

Mi örvendünk az „idegenforgalomnak”.

Ha már jobb nincs, — hát az ilyenek is!

Szemlélő.

ÚJDONSAGOK.

Gyulafehérvár, 1913. augusztus 28.

— **Megyei közgyűlés.** Szász József főispán a vármegye képviselőtestületét szeptember 4-ére rendkívüli közgyűlésre hívta össze. A 87 pontból álló tárgysorozatban, városunkra vonatkozólag 3 ügy szerepel, úgymint a város szervezeti szabályrendelete, a rendőrségi szolgálatnak esendősséggel való pótlása és Dr. Velikán Camil felebbezése a sétatéri vígadóban létesítendő összerakható podiumra vonatkozó határozat ellen.

— **Lengyel tudósok Gyulafehérvárt.** A krakói lengyel tudományos akadémia kiküldetéséből egy lengyel tudósokból álló bizottság kutatásokat folytat a hazai levéltárakban és könyvtárakba lengyel történelmi és bibliografiai emlékek után. Ez a tudós küldöttség augusztus hó 22-én városunkban érkezett, hogy a kincses Batthyány-könyvtárban tudományos kutatást végezzen. A lengyel küldöttség tagjai: Los János dr. krakói egyetemi tanár, Ptásnik János dr., a művelődéstörténelem egyetemi tanára, Zahorowski Stanislaw dr. egyet. magántanár, Baran Vladislav dr., a Czartoryski Múzeum könyvtárnoka, Dobrowski János krakói gimnáziumi tanár. A küldöttséget tudományos útjában kíséri és kalauzolja Iványi Béla dr. országos levéltári fogalmazó. A küldöttség Gyulafehérvárt Gróf Majláth püspök vendége. A Batthyány gyűjteményben már elég lengyel vonatkozású történelmi emléket találtak és így kutlásuk méltó örömeire szolgálnak. A küldöttség ezután még Kolozsvárt, Nagyszebenben, Brassóban, Segesvárt, Medgyesén és Besztercén fog tudományos kutatást folytatni. Mindegyik tagja igen rokonszenves ember, egyikük: Dobrowski tanár elég jól beszél magyarul. Hazai nyelvünket oroszországi fogsága idején kezdte tanulni s állami kiküldetéséből azután hazánkban kiegészítette nyelvtudását. Érdekes tudnunk, hogy ez az első lengyel

tudományos küldöttség hazánkban. A lengyel tudósok nemcsak a Batthyány-intézetben kutatnak szorgalmas buzgósággal, hanem lelkes rokonszenvvel tanulmányozzák városunk minden történelmi értékű látnivalóját és emlékeit; augusztus hó 24-én egész délutánt szenteltek a régészeti múzeum tanulmányozásának, Cserni Béla dr. múzeumi igazgató útmutatása mellett, ki tudományosan tájékoztató előadást tartott a régi Apulumról és kellő magyarázatokkal bemutatta a múzeum értékes régészeti gyűjteményeit.

— **Áthelyezés.** A kolozsvári kir. tábla elnöke K. einhempel Adolf helyi törvényszéki joggyakornokot a tordai kir. törvényszékhez helyezte át.

— **A londoni orvoskongresszus,** mely augusztus hóban lefolyt, városunkat is közelebbről érdekli. E kongresszuson ugyanis Zilz Julián dr., es. és kir. ezredorvos, aki lankadatlan tudományos munkálkodásával a stomatológiában már elsőrangú hírnevet vívott ki magának, szintén előadást tartott, amely méltó figyelmet keltett. Zilz dr.-t különben a belga és az osztrák stomatológiai központ levelező tagjának választotta. A londoni orvoskongresszuson résztvevő Hartenbaum Simon dr. városi orvos is.

— **Beiratás a helybeli főgimnáziumban.** A főlvételi és pótlóvizsgálatoknak augusztus 29-én s a javító vizsgálatoknak augusztus hó 30-án való megtartása után az erdélyi róm. kath. Státus gyulafehérvári főgimnáziumába a rendes beiratások szeptember hó 1., 2. és 3. napjain lesznek és pedig a beiratások első és második napján csak katolikus vallású tanulók vétetnek fel az I. és általában mindazon osztályokba, amelyekbe előreláthatólag nagy lesz a jelentkezők száma. A nem katolikus vallású tanulókat szeptember hó 3-án fogják beírni. A beiratások d. e. 8.—12.-ig, d. u. 2.—5.-ig tartatnak meg. Az előadások szeptember hó 4-én kezdődnek, a Veni Sancte és a tanév ünnepélyes megnyitása szeptember hó 7-én lesz.

— **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatal e héten a következő házasságokat hirdeti: Schwarcz József Gyulafehérvár — Leier Berta Gyulafehérvár. Kovács Géza Miklós Gyulafehérvár — Hejja Mária Irén Gyulafehérvár.

— **Portugál szerzetesek Erdélyben.** Szeptemberben mintegy háromszáz portugál szerzetes érkezik Magyarországra. A szerzetesek egy része Erdélyben, másik csoportja Pozsonyban és Felsőmagyarországon telepszik le. A portugál papok likörgyártással, borterme-léssel, gyümölcs exporttal és kertészettel fognak foglalkozni.

— **A románok meg a szászok.** A n.-szebeni „Tagblatt” a balkáni eseményekkel kapcsolatban jellemezni merte Románia magatartását. Erre aztán a braszó „Gazeta Transylvaniei” nekiesett újból a szászoknak a maga hangján. „Még a szászok mernek ironizálni?” írja. — Szász és ironia, milyen két ellentétes fogalom! Hiszen az ironiához szikrázó ész és fölüenyos intelligencia szükséges! Már pedig köztudomású, hogy a szász-nak az esze a — eszimasarkában van. Jó lesz ezt

kasdy Károly kétszínű mosolyával és egy könyvviteltani könyvvel.

Hát még te is hátra vagy? Életem és számos kidolgozott üzlettervem megrontója te! Engem ugyan nem nyakgatsz a tárgyadbol. Két hónaljам alá csapva a könyveket, hordani kezdtem egy rakásra.

„Mit csinál maga szerencsétlen?” „Kettős könyvitelt!” Válaszolám tele hónaljakkal. „Maga örült!” Szólt pukkadvá. Pukkadozott és szétpukkant, de még milyent pukkant?

Semmi nesz, tehát egyedül vagyok. Egy gondolat villant át agyamon. Gyorsan-gyorsan egy sürgős táviratot az antiquariusnak. „Eladó egy tanári könyvtár, 100 korona előleg.” Csak a válasz jönne már. Jön is, kinek látására béke száll a feldult kedélyekre; jön a magasztos hivatású legdicsőbb lény, kit csak valaha a föld a hátán hordott: Balázs bácsi, a pénzeslevélhordó és elemtesz egy 100 koronás utalványt. Én és száz korona? Hurrá! Szabó, suszter, pincér, háziasszony, könyvvitel, fizika!

Az örült ugrándozásban beütöm a fejemet hatalmasan.

Mi ez? Szobám! Álmodom, vagy álmodám? Hol a száz korona? Zsebeimben 12 krajcár van, de a 100 korona sehol. Keresem, keresem. Uraim! keressék velem együtt; hátha, hátha . . . felibe?!

Punctum.

Reggelizés előtt félpohár Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbajosoknak, székzsorulásban szenvedőknek

Kapható helyben és környéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Igmándi keserűvíz

Az elromlott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

megjegyezni a szászoknak, hogy jövőre igyekezzenek egy kissé okosabbnak lenni. Mi, a kik a monarchiában valamelyes sullyal birunk, az elenyésző szászsággal szemben, mi — írja a „Gazeta Transylvania“ — még meg tudjuk becsülni a szomszéd királyság szövetségének értékét. Figyelmeztetjük ezért a szászokat, hogy ezen nevetséges „bögésük“ rettenetes visszhangra találhat és jaj lesz nekik és sokezer más németnek, akik a békés időkben csak szipolyozzák a román országok vétét. Azért Hone gazda, ne feledd el, hogy a románokat tür, de az Isten mentse meg téged a boszujától.“

— **Football match Gyulafehérvári Iparos F.C. — Zalatnai F.C. 3:0.** A vasárnap délután a vármögötti játéktéren szép közönség előtt lefolyt barátságos mérkőzés újonnan alakult egyetünk tetterős életvalóságáról nyújtott szép bizonyosságot. Törekvő iparos ifjuságunk a buzgó odaadás és a szakavatott és szorgalmas tréning nyújtotta nyugodt fölényvel verte le a zalatnaiakat 3—0 arányban. A mérkőzés mindvégig szép és nyugodt lefolyású volt és a sportkedvelő közönségünk mindvégig mozgalmas és sportszerű játékot láthatott.

— **Gimnáziumi tanulók szállásba fogadása.** Mivel városunkban általában gyengék a gimnáziumi tanulóknak szállásviszonyai s a tanártestület minden tekintetben a szállásokon elhelyezett tanulókra nézve gondos felügyeletet óhajtott gyakorolni, ezért gimnáziumi tanulókat csak oly szállásokra szabad elhelyezni, amelyek a szállásadók az igazgatóságnál előzetesen bejelentettek és az kifogástalanoknak találta. Mindazok tehát, kik gimnáziumi tanulókat szállásba fogadni szándékoznak, el ne mulasszák szállásukat az intézet igazgatóságánál bejelenteni.

— **Kolozsvár lovasságát akar.** Az újabb katonai létszámemeléssel, a lovasság szaporítására is sor kerül, és az eddigi tervek szerint a lovasságot két huszárezreddel szaporítják, melyek egyikét a hadvezetőség valamelyik erdélyi városban akarja elhelyezni. Kolozsvárt erre a hirre nagyarányu mozgalmat indítottak meg, hogy a kérdéses lovasezredet oda helyezték, s hirszerint a kolozsváriak akciója sikerrel is kecsegtet.

— **Beiratkozás a helyi izr. elemi iskolába.** A gyulafehérvári izr. elemi népiskolában az 1913/14. évi beiratások f. évi szeptember hó 1., 2. és 3. napján és pedig mindenkor d. e. 1/29-től 1/22-ig, d. u. pedig 2-től 5-ig a hitk. tanácstermében lesznek. A rendes tanítás szept. 5-én reggel 8 órakor veszi kezdetét. Az 1. osztályba csak a 6. életévüket betöltött gyermekek vétetnek fel. A tanítás a vonatkozó törvény értelmében teljesen ingyenes.

— **Földgázforrások Marosvásárhelyen.** Rövid néhány hónap előtt a marosvásárhelyi baromvásárhelyen nagyobb mennyiségű földgázra bukkantak és az értékes lelet hasznosításához nyomban hozzákezdtek. Egynehány héttel ezelőtt pedig Bürger Albert gyáros jutott arra a felfedezésre, hogy nagy sörfőzdéje környékén földgázforrás lappang és felfedezését szakemberek is megerősítették. Bürger a felfedezés következtében a pénzügyminiszteriumot kérte fel a furások eszközésére, el van szánva azonban, minthogy a földgáz jelenlétéről meg van győződve, hogy az esetben, ha a pénzügyminiszterium kérését nem teljesitené, a nagy összegbe kerülő furásokat a maga költségén eszközölte.

— **A bécsi magyarok jótékonyági egyesülete: „Jó szív“** minden hölgyet és urat meghív arra, hogy az egyesületbe mint tag belépjen. Az egyesület azt a célt követi, hogy szegény, segítségre szorult, Wienben élő magyar és annak hozzátartozóik pénzrel, ruhával és fehérneművel támogassa, és azoknak a magyaroknak, kik Wienbe jönnek, mindenben kezére járjon. Azonkívül a szellemi szükségletnek is megfelel nemzeti szellemben a mennyiben a tagok részére magyar könyvtár alapít. Hogy ez eszközölhető legyen, könyveknek (régieknek is) adományozását kéri az egyesület irodájába. Tagsági díj évenként pártoló tagoknak 5.— K., rendes tagoknak 1.40 K. Beiratási díj 60 fillér. Levelezések intézendők: A wieni magyarok jótékonyági egyesülete „Jó szív“ Wien, III., Petrusgasse 6. Hivatalos órák: vasárnap 11—12. Magyarok, kik Wienbe jönnek, mindenfajta ingyenes felvilágosítást nyernek (olcsó lakások, olcsó bevásárlási források stb.) mindenkor a társaság otthonában, Schmidt vendéglőjében, Wien, III., Baumgasse 30., a hol magyarral is beszélnek.

— **Drágább lesz a szén.** Október hónaptól kezdődőleg ismét drágább lesz a szén. A szénbányák igazgatósága és a szén nagykereskedők ugyanis elhatározták, hogy október elsejétől a szén árát tizenöt százalékkal felemelik.

— **Nem építhetnek a kőműves iparosok.** A kereskedelmi miniszter, a nélkül, hogy az alkotandó törvénynél bárminemű obligót vállalna, elrendelte, hogy az építő iparban az iparosoknál észlelt mizériák hatása

alatt ezentul a 15 méternél hosszabb szárnyszélességű és 6 méternél szélesebb építkezések csak építőmesterek által teljesíthetők. A kőműves iparosok csak az ennél kisebb munkákat végezhetik el. A kereskedelmi miniszter ugyanilyen szellemben rendelkezett a javító munkákról is.

— **Néptanítók sportkiképzése.** A marosvásárhelyi 22. honvéd gyalogezredben július közepe óta mintegy 100 néptanító önkéntes volt összpontosítva az ország minden részéből sporttanfolyamra, a mit Marosvásárhelyen kívül Kassán és Iglón rendeztek meg. — A tanfolyamra a kassai 9., a trencsényi 15., szatmári 12., kolozsvári 21., marosvásárhelyi 22., nagyszebeni 23., brassói 24. és dési 32. honvédezek tanítói, mint önkéntesek lettek Marosvásárhelyen összpontosítva 3 heti időtartamra, mely alatt kizárólag a sportfejlesztés, tornanevelésben gyakoralták őket. A tanfolyam eredményeit augusztus 5-én tornaünnepély keretében mutatták be.

— **Urania.** Gollmann mester a vasárnapi kevésszámu, de gyönyörű műsorban csakis elsőrangú látványokat nyújt közönségének. „Az asszony hatalma“ című Nordisk film a műsor központját nyújtó 3 felvonásos dráma mindvégig érdekfeszítő jeleneteivel megragadó szenzáció jellegével bír. A humoros elemek egy falrengelő komikum Maxi és egy ugyancsak kedves humoru Bandi film képviselik. A műsort megnyitó „Pathé Journal“ pedig recordszámba menő bőséggel nyújtja az érdekes eseményeket.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A magyarigeni temetkezési egyesület folyó év augusztus 17-én saját pénztára javára rendezett nyári táncmulatság bevétele 197 kor. 80 fill., kiadása 122 kor. 30 fill., a maradvány pedig 75 kor. 50 fill. Felülfizettek: Bartók Dénes 3 kor., Bungurdean János, Butyka Sándor Apez, Deutsch Mátyás, Ferenczy Mihály, Floreszku Miklós, Tollusz Antal Gyulafehérvár, Volf Testvérek 2—2 kor., Emrich Mihály, Freszila Angyal, Gruber János, özv. Ilyés Samuné, Kelemen András Gyulafehérvár, Körmeny Károly Budapest, Nagy Ferenc, Nádas János, Péter József Gyulafehérvár, Reabui Rád Gyulafehérvár, Sebestyén Miklós, Szabó Pál, Weisz József 1—1 kor., Fülöp Ferenc Celna, Molnár György, Pávelka János 60—60 fill., Bordó Béla Nagyenyed, özv. Borsos Istvánné, Varga Lajos Celna 50—50 fill., Turóczi Sándor 40 fill., Klein Henrich Borosbocsárd, Ludosan Pál, Zsurka Ágoston 20—20 fill. Meg nem jelentek, de jegyeiket megváltani szívesek voltak: Reinfeld Samu Gyulafehérvár, Tuss Miklós 5—5 kor., Antal Miklós Celna, Dr. Bagarus András, Burkert Ferenc Gyulafehérvár, Butyka Albert Verespatak, Bürger Dezső Krakkó, Deák Ferenc, Debreczeni Viktor Krakkó, Dr. Deutsch Mátyás, Fábán József, Gaál Lajos Celna, Gruber Bálint, Janky Lajos, Klein Gyula, Letovszky Nándor Gyulafehérvár, Majláth Ferenc Gyulafehérvár, Schlesinger Hermann Gyulafehérvár, Szabó Ferenc h., Vágásy Dénes 2—2 kor., Pécsi Lajos 1:30 f., Kali József Selmechánya 1:20 f., Borza Kirila Borosbocsárd, Csuka György, Dunay István Berettyóújfalú, Kilyén Ferenc, özv. Lukácsy Viktorné, Márk Gyula Borosbocsárd, özv. Nyesztor Czirjárné Borosbocsárd, Simon Géza Sárd 1—1 korona. Nevezetteknek az anyagi siker eléréseért, a jelen voltak a reggelig tartott kedélyes és jó mulatság létrehozásáért hálás köszönetet nyilvánít a temetkezési egyesület nevében a Rendezőség.

— **Minden alapvizsgára, szigorlatra, ügyvédi vizsgára** készülő-jelölt forduljon tanácsért és utbaigazításért a Dr. Dobó Jogi és Ügyvédi Szemináriumhoz, mielőtt a készülést megkezdené. Feltétlen szük-

sége van minden jelöltnek bevezető tanításra, szakszerű utasításra és magyarázatra. Enélkül a tankönyvekből készülv az anyag előtte nehézkes elv és szabálytömeg. Az intézet fokozatosan bevezeti az illető vizsgai tárgyakba. Szorosan alkalmazkodik a tanárok kérdéses módjához és felfogásához. Az intézet útján elérni a célt rövid idő alatt elkészül, biztosítja vizsgája sikerét, tudása a vizsga-követelményeknek mindenben megfelel. Vizsgájára feleslegesen nem tanul. Ami fontos: az intézetünkben nyomtatékosan lesz kiemelve. Otthonkészülők számára rövid: összefoglaló jegyzeteink vannak; mikor a vizsgaviszonyoknak megfelelők. Az intézet díjmentesen küldi a Jogi vizsgák letétele című és az ügyvédi vizsgára vonatkozó kiadványát. Néhány előadást mindenki díjmentesen hallgat végig a módszer megismerése végett. Felvilágosítás és eljárás mindennemű egyetemi és vizsgaügyben díjmentes. Levélbeli megkeresések e címre küldendők: Dr. Dobó Jogi- és Ügyvédi Szeminárium Kolozsvár, Bolyai-utca 3.

NYILTTÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Izletes kitűnő házi koszt kapható jutányos árban, házon kívül is, Traján-utca 14. szám alatt.

Steckenpferd lilimontejszappan

Bergmann et Co.-tól Tetschen a/Elbe

elérhetetlen hatású szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogeriákban, illatszer és fodrász üzletekben 80 fillért kapható. Szintoly páratlan hatású női kézápolószer a Bergmann „Manera“ lilimkrémje, mely tubusokban 70 fillért mindenütt kapható.

Eladó zongora.

Egy jó karban levő használt zongora jutányos áron eladó. Értekezhetni Gyulafehérvárt Széchenyi-utca 15. sz. a.

Valódi, tisztán kezelt aradi Neumann-féle LISZT egyedül özv. Lakner Antalnénál kapható Gyfehérvárt.

Sz. 4744.—1913. tkvi.
Árverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. tvszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Pop János gyulafehérvári ügyvéd által képviselt Csib Szpiridonne oláhdályai lakos végrehajtónak, Chisback Anghelitia férj. Filip Jakobné végrehajtást szenvedő ellen végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést 78 kor. 40 fill., a jelenlegi 10 kor. 60 fill. és a még felmerülő költségek kielégítése végett, valamint az 1881. LX. t.-c. 166. és 167. §§ ai alapján ezennel csatlakozottnak kimondott Nagypoldi Takaré és Előlegezési egyesület 140 kor. tőke és jár. erejéig bekebelezett követelése behajtása végett is a gyulafehérvári kir. tvszék tkvi hatósága területén levő s az oláhdályai 1620. sz. tkjben A + 1. rsz. 3216, 3217, 3218/1/2. hrsz. árók, szántó és rétre 303 kor., az ugyanottani 64. sz. tkjben A + 36. rsz. az 1375. sz. tkjben 1. lapján bevezetett közös legelőből járó 41/25415. részére 50 fill., A + 39. rsz. az 1377. sz. tkj A. lapján bevezetett közös erdőből járó 924/338171. részére 3 kor., az ugyanottani 946. sz. tkjben A + 5. rsz. az 1377. sz. tkj A. lapján bevezetett közös erdőből járó 7/398171-ed rész 1 kor., A + 6. rsz. 2292. hrsz. szőlőre 20 kor., az u. o. 2071. sz. tkjben A + 1. rsz. 132/1. hrsz. köház és udvarra 300 kor. egyenkint és összesen 632 kor. 50 fill. kikiáltási árban elrendeli.

A tkvi hatóság az árverésnek Oláhdályai község házában megtartására **1913. évi október 28-ik napjának** délelőtti 9 óráját tűzi ki.

1. Az árverés alá eső ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet (1908. XLI. t. c. 26. §.)

2. Az árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzült a kikiáltási ár 20%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t. c. 147, 150, 170. §§. 1908. XLI. t. c. 21. §.)

3. Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni.

Gyulafehérvár, 1913. augusztus 6-án.
Stachó s. k. kir. tvszéki albiró.

Az új

Berson

gummisarkot

az egész világ ismeri és dicsőíti! Cipészeti határozottan csak a valódi új Berson-gummisarkot kéri, aranydobozban s utasítson minden utazót vissza. Bersonművek, Budapest, VII. 10308

Sz. 4749—1913. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Delea Vasílie végrehajthatónak, Biska Mária szül. Gelea, Oana Georgicza szül. Gelea és Popa Palagie szül. Gelea végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést 41 kor. eddig megállapított per és végrehajtási és az árverési kérvényért ezuttal megállapított 12 K 90 f. költség, valamint a csatlakozottnak kimondott Nagyszebeni általános Takarékpénztár 500 kor. tőkekövetelése és jár. behajtása végett a gyulafehérvári kir. tvszék területén levő s a Konea községben fekvő s a koncai 56. sz. tjkvben Biska Marina szül. Gelea, Oana Georgicza szül. Gelea és Popa Palagie szül. Gelea jutaléka és pedig: A + 23. sor 123. 124. hrsz. kert és faház 168 K 90 f., A + 25. rsz. 468, 469. hrsz. rét 60 K, A + 26. rsz. 536. hrsz. szántó 146 K 64 f., A + 27. rsz. 661. hrsz. szőlő 27 K, A + 28. rsz. 713. hrsz. szőlő 34 kor. 25 fill., A + 30. rsz. 745. hrsz. szőlő 21 kor. 32 fill., A + 31. rsz. 837. hrsz. szántó 117 kor. és az u. o. 397. sz. tjkvben A + 1. rsz. 355/1, 355/2. hrsz. ingatlanokból Biska Marina szül. Gelea, Oana Georgicza szül. Gelea és Popa Palagie szül. Gelea jutalékára 227 kor. 26 f. kikiáltási árban elrendelte.

A tkvi hatóság az árverésnek Koneza községhezánál megtartására **1913. évi október hó 30-ik** napjának d. e. 9 óráját tűzi ki.

1. Az árverés alá eső ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet. (1908. XLI. t. c. 26. §.)

2. Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 20%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t. c. 147., 150., 170., §§., 1908. XLI. t. c. 21. §.)

3. Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Gyulafehérvár, 1913. augusztus hó 6-án.

Stachó s. k. kir. tszéki albiró.

Sz. 734—1913. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1913. évi 15366. számú végzése következtében Dr. Springer Aladár helyi ügyvéd által képviselt Weisz Mór s fia aradi cég javára magyarigeni lakos ellen 900 kor. s jár. erejéig 1913. évi július hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 718 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: italok, butorok, tégla és állványok, -edények, ezek Deutsch Mátyás 65'40, Kramer Rezső 129'50, Kereskedelmi bank 300, Rónai János 92 kor. s. j., Dr. Springer Aladár kielégítésére is nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1913. évi V. 650. számú végzése folytán 900 kor. tőkekövetelés, ennek 1913. évi június hó 10. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 163 K 26 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, adós lakásán Magyarigenben leendő oszkozlására **1913. évi szept. hó 3-ik** napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik s ahöz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Gyulafehérvár, 1913. évi augusztus hó 9-én.

Szentmiklósy, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 4795—1913. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvár kir. tvszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kereskedelmi bank Rt. végrehajthatónak, Handa Miklós és neje Mujka Mária végrehajtást szenvedők elleni ügyében a végrehajtási árverést 1600 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. szeptember 22-től járó 8% kamatai és 226 kor. 90 fill. eddig megállapított per- és végrehajtási és az árverési kérvényért ezuttal megállapi

tott 30 kor. költség, valamint az 1881. LX. t. c. 166. és 167. §§-ai alapján ezennel csatlakozottnak kimondott Román József javára 84 kor. tőke és jár. erejéig bekebelezett zálogjog behajtása végett is a gyulafehérvári kir. tvszék területén levő s a gyulafehérvári 2507. sz. tkvben A + 1. rsz. 149. és 150. hrsz. faház és kert egészben 658 kor. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverés megtartására határidőül **1913. november 5-ik napjának** délelőtti 9 óráját a tkvi hatóság hivatalos helyiségében (földszint 1. sz.) kitűzi.

1. Az árverés alá eső ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet. (1908. XLI. t. c. 26. §.)

2. Az árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 20%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétben helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t. c. 147, 150, 170. §§. 1908. XLI. t. c. 21. §-a).

3. Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Gyulafehérvár, 1913. augusztus 8-án.

Stachó s. k. kir. tvszéki albiró.

Szám: 8410.—1913. kig.

Pályázati hirdetmény.

A gyezmesteri állásra pályázat hirdettetik.

Javadalmazása évi 96 korona fizetés és a megállapított egyéb járandóságok.

Szabályszerűen felszerelt pályázati kéreéseket folyó évi **szeptember hó 30-ig** kell hozzám beadni, mert a később beérkezett kéréseket nem fogom figyelembe venni.

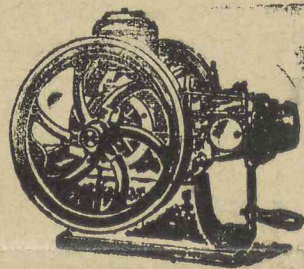
Gyulafehérvár sz. kir. város polgármesterétől, 1913. évi augusztus hó 19-én.

Dr. Roska Miklós
polgármester h.

Eladó házastelek.

Gyulafehérvárt Sárdi-utca 10. szám alatti újonnan épült nagy házastelek, melyen 6 szoba, 1 előszoba, 3 konyha és minden szükséges mellékhelyiség, pince stb. stb. van, két üzlethelyiséggel, egy irodahelyiséggel, nagy lágas jó karban levő színekkel, a telken egészséges szabad fürdővel és parkkal, 2¹/₄ hold területen, azonnal szabad kézből olcsón eladó. :-: Értekezhetni ugyanott.

A VILÁGHÍRŰ ÉS LEGJABB RENDSZERŰ

Legkisebb nyersolajsükséglet!

Feltétlen jótállás!

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket.

BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

ÁNYOS IMRE cégnél
BUDAPEST, VI. PODMANICKY-UTCA 17.

Telefon 12-76.

Jutányos árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Szám: 8589.—1913. kig.

Hirdetmény.

Az 1913.—14. évi téli idényre a város közönségének tulajdonát képező városháza, árvaház, két szegényház és vágóhid részére szükségelt mintegy 280—300 köbméter tűzifa szükségletének fedezésére felhívjuk vállalkozókat, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat **folyó évi szeptember 18-ig** bezárólag alólírott város tanácsához nyújt-sák be.

Az ajánlatokban beirandó, hogy az összes tűzifa szükségletet esetről esetre a városi tanács rendelése szerint kitüntetett mennyiségben és helyre szállítva pontosan eszközölve lesz; nem helybeli vállalkozók kötelesek bizonyos, az összérték 10%-nak megfelelő biztosítékot készpénzben a város közpénztárába letenni és pedig az ajánlat beadásával egyidejűleg.

A beadott ajánlatok között a városi tanács szabadon választ, esetleg valamennyi ajánlatokat is visszautasíthatja.

Beirandó végre az ajánlatba a fa (lehetőleg bükk) minősége, osztálya, továbbá más feltételek és kívánalmak.

Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa, 1913. év augusztus 22-én.

Dr. Roska Miklós
polgármester h.

HA szép, hibátlan és olcsó nyomtatványt

akar, keresse fel **PAPP GYÖRGY** könyvnyomdáját **GYULAFEHÉRVÁR**OT.

Számos elismerő és dicsérő nyilatkozat bizonyítja e nyomda megbízhatóságát.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Kugler és Társai
Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.

Nyomatott Papp György könyvnyomdájában Gyulafehérvárt.